

PARCIJALNE DIFERENCIJALNE JEDNAČINE

Homogena linearna parcijalna diferencijalna jednačina

Oblika je:

$$X_1(x_1, x_2, \dots, x_n) \frac{\partial u}{\partial X_1} + X_2(x_1, x_2, \dots, x_n) \frac{\partial u}{\partial X_2} + \dots + X_n(x_1, x_2, \dots, x_n) \frac{\partial u}{\partial X_n} = 0$$

Iz date jednačine formiramo sistem jednačina u simetričnom obliku:

$$\frac{dX_1}{X_1(x_1, x_2, \dots, x_n)} = \frac{dX_2}{X_2(x_1, x_2, \dots, x_n)} = \dots = \frac{dX_n}{X_n(x_1, x_2, \dots, x_n)}$$

Rešimo ovaj sistem, i dobijemo integrale(rešenja)

$$\left. \begin{array}{l} \psi_1(x_1, x_2, \dots, x_n) \\ \psi_2(x_1, x_2, \dots, x_n) \\ \dots \\ \psi_n(x_1, x_2, \dots, x_n) \end{array} \right\} U = \phi(\psi_1, \psi_2, \dots, \psi_n) \text{ je opšte rešenje}$$

Košijev zadatak:

Dat je neki početni uslov, njega zamenimo u $\psi_1, \psi_2, \dots, \psi_n$, i rešavamo po $x_1, \dots, x_{n-1}$, to zamenimo u traženo Košijevo rešenje.

Znači moramo da eliminišemo nepoznate (najčešće x, y i z) i sve predstavimo preko :

$\overline{\psi_1}, \overline{\psi_2}, \dots$ Nađemo vezu između njih i vratimo prava rešenja.

Nehomogena linearna parcijalna diferencijalna jednačina

Oblika je: $X_1(x_1, x_2, \dots, x_n, u) \frac{\partial u}{\partial X_1} + X_2(x_1, x_2, \dots, x_n, u) \frac{\partial u}{\partial X_2} + \dots + X_n(x_1, x_2, \dots, x_n, u) \frac{\partial u}{\partial X_n} = R(x_1, \dots, x_n, u)$

Formiramo sistem: $\frac{dX_1}{X_1(x_1, x_2, \dots, x_n, u)} = \frac{dX_2}{X_2(x_1, x_2, \dots, x_n, u)} = \dots = \frac{dX_n}{X_n(x_1, x_2, \dots, x_n, u)} = \frac{du}{R(x_1, \dots, x_n, u)}$

Kao rešenje dobijamo n-nezavisnih prvih integrala:

$$\begin{aligned} &\psi_1(x_1, x_2, \dots, x_n, u) \\ &\psi_2(x_1, x_2, \dots, x_n, u) \\ &\dots \\ &\psi_n(x_1, x_2, \dots, x_n, u) \end{aligned}$$

Košijev zadatak rešavamo isto kao kod homogene.

Važno: Ovde uvek moramo proveriti nezavisnost prvih integrala:

Na primer, ako imamo dve nepoznate x i y , tada je:

$$\frac{D(\psi_1, \psi_2)}{D(x, y)} \neq 0$$

Ako imamo tri nepoznate: x, y, z onda je:

$$\frac{D(\psi_1, \psi_2, \psi_3)}{D(x, y, z)} \neq 0 \quad \text{itd.}$$

Ako se negde javi p i q , znamo da je $p = \frac{\partial z}{\partial x}$ i $q = \frac{\partial z}{\partial y}$